

**CONFERINȚA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ
„UNITATEA PANORTODOXĂ ȘI SINODALITATEA”,
IAȘI, 09-12 IANUARIE 2019
– DISCURS INAUGURAL –**

Prof. PhD. Paul GAVRILYUK

Cuvioși și Cucernici Părinți, colegi și prieteni,

Bine ați venit la Conferința inaugurală a Asociației Teologice Ortodoxe Internaționale! Le suntem recunoscători gazdelor noastre primitoare, Înaltpreasfințitului Arhiepiscop și Mitropolit Teofan și domnului Cătălin Jeckel, coordonator pe plan local, pentru minunata lor ospitalitate. De asemenea, le suntem recunoscători tuturor organizațiilor care au făcut posibilă înființarea Asociației Teologice Ortodoxe Internaționale.

Am ales acronimul „IOTA” pentru organizația noastră îndeosebi din două motive. Mai întâi, deoarece *iota* este cea mai mică literă a alfabetului grec. Cercetători ori oameni de profesie, dorim fiecare să contribuim cu o *iotă* la viața Bisericii și să o facem cu smerenia cuvenită. În al doilea rând, alegerea acronimului nostru a fost motivată și de faptul că *iota* este prima literă a cuvântului „Iisus” în limba greacă. Pentru a-i conduce pe alții, trebuie să urmăm modelul Celui care *n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească* (Marcu 10, 45). Doresc să folosesc acest prilej pentru a le mulțumi comitetului științific, membrilor consiliului, conducătorilor de grupuri și membrilor comitetului de organizare pentru faptul că ne-au oferit din timpul și expertiza lor. IOTA va prospera în măsura în care va beneficia de susținerea dumneavoastră devotată și de conducerea dumneavoastră jertfelnică.

IOTA va fi o reușită atâta vreme cât Iisus Hristos va rămâne fundamentul lucrării noastre. Iisus Hristos, Cel proclamat în Scripturi și mărturisit în Crezuri, Iisus Hristos cu Care ne-am îmbrăcat prin botez și ale Cărui Trup și Sânge le primim în Euharistie, Iisus

Hristos, Care, Logos veșnic fiind, este începutul și sfârșitul tuturor lucrurilor. După învățătura Sfântului Maxim Mărturisitorul, „din veșnicie, El [Logosul] a conținut întru Sine rațiunile (*logoi*) pre-existente ale creaturilor. Când, din bunăvoința Lui, a alcătuit din nimic substanța lumilor văzută și nevăzută, a făcut aceasta pe fundamentul acestor rațiuni (*logoi*)”. De vreme ce IOTA este întemeiată pe Hristos, cele douăzeci și cinci de grupuri care reprezintă domenii diverse de cunoaștere în cadrul IOTA trebuie să fie înrădăcinate în rațiunile (*logoi*) care provin de la Logos. Unitatea realizată între Logos și *logoi* trebuie să se reflecte în preocuparea IOTA pentru schimbul de cunoaștere și integrarea acesteia.

În cadrul numelui asociației noastre, adjectivul „teologică” se referă la cunoașterea lui Dumnezeu care fundamentează, unifică și completează toate formele de cunoaștere. Noi înțelegem că teologia unește alte domenii de cunoaștere, nu le exclude. De aceea, IOTA nu este o societate destinată exclusiv, ba nici măcar în principal, teologilor. De fapt, sunt bineveniți experții din toate disciplinele și profesioniștii de orice domeniu de activitate care sunt interesați de un schimb internațional de cunoaștere în contextul Tradiției creștin-ortodoxe. În cadrul întâlnirii de față și cu ocazia conferințelor viitoare, le urăm bun venit în mijlocul nostru oamenilor de știință, politologilor, istoricilor, filosofilor, artiștilor, juriștilor, medicilor și altor oameni de profesie. Expertiza dumneavoastră comună îi va permite IOTA să ia în discuție cele mai dificile probleme de astăzi.

Datorită anvergurii sale internaționale, prefer să mă gândesc la IOTA ca la o Republică a Literelor ortodoxă. Republica noastră nu e ca oricare alta. Nu are nevoie de o armată să o apere. În schimb, armele noastre sunt priceperea și convingerea. Nu avem o rezervă monetară, ci un tezaur al credinței. Spre deosebire de imperiile lumii, nu suntem interesați de expansiunea teritorială. În schimb, scopul nostru este să ne lărgim baza de cunoaștere pentru a putea contribui la misiunea de propovăduire a Bisericii. Spre deosebire de statele naționale, nu avem de protejat nici un interes național. Suntem o asociație internațională care urmărește să întărească Biserica fără ca vreo formulă oarecare a Ortodoxiei să o domine pe alta. Trebuie ca IOTA să devină un loc în care fiecare dintre noi să se străduiască să-și agonisească sinele cel nou, *care se înnoiește, spre deplină*

cunoștință, după chipul Celui ce l-a zidit; unde nu mai este grec sau scit, ci toate și întru toți Hristos (Coloseni 3, 10-11).

În Biserica noastră și în lume aflăm adesea tensiuni și diviziuni. Nu e un secret că tensiunile dintre diversele Biserici Ortodoxe locale umbresc adesea adunările panortodoxe. Disputele noastre juridictionale ne-au făcut să ne concentrăm pe chestiuni interne; ne-au epuizat resursele financiare; ne-au dezorientat busola duhovnicească și au diminuat potențialul misiunii mântuitoare a Bisericii. Câteodată, aceste dispute s-au intensificat tragic până la a rupe comuniunea dintre Bisericile locale.

Ar putea IOTA să ofere un mediu nou, neîmpovărat de chestiuni geopolitice? Este în vreun fel posibil un astfel de mediu în această lume căzută? Va putea IOTA să se arate rezistentă la ispita partinității? Va sfârși IOTA prin a oglindi disfuncționalitățile noastre ecleziale?

Dragi prieteni, am fost împrăștiați și izolați pentru o vreme prea îndelungată. Această împrăștiere și izolare are legătură fără îndoială cu trecutul nostru colonial și totalitarist. Pe măsură ce continuăm să ne recuperăm de pe urma acestui trecut, trebuie să facem un efort ascetic și spiritual pentru a ne aduna resursele intelectuale în scopul oferirii de soluții la provocările timpului nostru.

Răspunsul dumneavoastră la apelul nostru pentru contribuții ne-a impresionat. Ca urmare, aproape trei sute de comunicări vor fi susținute în cadrul acestei conferințe. Este o reușită științifică fără precedent în istoria Ortodoxiei moderne. Participarea dumneavoastră este un semn că spiritul conciliar nu doarme. Robusta dumneavoastră operă intelectuală este un indiciu al maturizării Ortodoxiei. Prezența dumneavoastră este o expresie a râvnii noastre comune pentru unitatea panortodoxă.

În calitate de rețea panortodoxă, IOTA își propune să colaboreze constructiv cu autoritățile tuturor Bisericilor locale. Iată, cooperarea cu Arhiepiscopia și cu autoritățile locale din Iași s-a dovedit deosebit de productivă. Suntem, de asemenea, binecuvântați prin prezența mai multor episcopi, incluzându-l și pe conferențiarul de astăzi, Mitropolitul Kallistos (Ware).

Întâlnirea noastră este un microcosmos al Ortodoxiei de pretutindeni. Membri din majoritatea Bisericilor Ortodoxe locale sunt astăzi prezenți aici, în Iași. Participanții la conferință provin din aproximativ patruzeci de țări. Ați călătorit aici din locuri îndepărtate

precum Albania, Brazilia, Kenya sau Noua Zeelandă. O studentă din Noua Zeelandă, Marina Pasichnik, mi-a scris într-un email: „Sunt recunoscătoare că pot să mă alătur IOTA, mai ales pentru că majoritatea autorilor din lista mea de lectură vor fi la conferința dumneavoastră!”

Ei bine, sperăm că Marina și ceilalți cercetători în devenire precum ea să plece de aici inspirați și încurajați. Având susținerea energetică a numeroși savanți de renume, IOTA se află în poziția de invidiat de a deveni etalon pentru știința ortodoxă de pretutindeni. Parte a oricărui etalon este menirea de a-i primi pe toți participanții cu brațele deschise și, mai ales, pe aceia ale căror glasuri nu au putut fi mereu auzite pe plan internațional. Ne referim aici îndeosebi la colegii noștri din Africa, Asia și Orientul Apropiat. IOTA își propune să încurajeze participarea cercetătoarelor și a specialistelor din diverse domenii. Femeile sunt chemate să participe la viața Bisericii. Adevărata conciliaritate are nevoie de opinia acestora. IOTA va fi mereu un loc în care înzestrările lor sunt recunoscute, iar autoritatea lor este apreciată.

Le urăm bun venit, de asemenea, în calitate de membri asociați, prietenilor noștri creștini aparținând Ortodoxiei Orientale și tuturor celorlalți. Fie că prezentați o comunicare, că sunteți aici în calitate de observatori ecumenici sau că participați pur și simplu – prezența și opiniile dumneavoastră sunt profund apreciate. Noi, ortodocșii, avem tendința de a petrece prea mult timp într-o splendidă izolare. Este important să urmăm îndemnul Sfântului și Marelui Sinod din Creta de a intra în dialog cu alți creștini și a învăța de la ei. Fie ca întâlnirile IOTA să ofere multe oportunități de îmbogățire reciprocă.

Sinodul din Creta a demonstrat că întâlnirile panortodoxe sunt posibile în vremurile de astăzi. Sinodul a deschis de asemenea unele răni vechi care încă necesită vindecare. Fiind o organizație cu o masă largă de membri, IOTA speră să poată oferi un exemplu concret de „conciliaritate de jos în sus”. La Sinodul din Creta, Prea Fericitul Patriarh Daniel al Bisericii Ortodoxe Române și-a exprimat speranța că sinoade panortodoxe ar putea fi organizate mai des în viitor. IOTA este gata să-și pună rețeaua de cunoaștere în continuare creștere la dispoziția unui viitor sinod. Spre exemplu, IOTA ar putea canaliza perspectivele seminariilor/facultăților de teologie și a altor instituții ortodoxe în vederea deliberărilor preconciiliare. În plus, contribuția IOTA s-ar putea dovedi vitală în

cea ce privește participarea mirenilor la un viitor sinod. În acest sens, IOTA își dorește o cooperare cu următoarele comisii preconciliare și cu ierarhia ortodoxă. Subliniem încă o dată, IOTA nu privilegiază autoritatea nici uneia dintre diferitele Biserici locale, propunându-și să conlucreze constructiv cu toate.

Prieteni, suntem doar la începutul călătoriei noastre. Planul nostru ar fi să organizăm megaconferințe la fiecare patru ani, puțin asemenea Jocurilor Olimpice. Deoarece apreciem cooperarea mai mult decât competiția, le-am putea spune Olimpiade la care toată lumea are șansa să câștige. Sperăm că IOTA va deveni o propunere câștigătoare pentru dumneavoastră toți.

Fie ca eforturile noastre conjugate să ne aducă pe toți mai aproape unul de celălalt. Fie ca munca noastră pe durata zilelor următoare să-I fie bineplăcută lui Dumnezeu. Fie ca noi toți să dobândim gândul lui Hristos, Căruia fie-I slava în veci.

Vă mulțumesc pentru atenție și Dumnezeu să vă binecuvânteze.

**INTERNATIONAL THEOLOGICAL CONFERENCE
"PANORTHODOX UNITY AND SYNODALITY",
IAȘI, 9-12 JANUARY 2019
– INAUGURAL ADDRESS –**

Prof. PhD. Paul GAVRILYUK

Dear Friends and Colleagues,

Welcome to the Inaugural Conference of the International Orthodox Theological Association! We are grateful to our generous hosts, His Eminence Archbishop Teofan and our site chair Catalin Jeckel for their wonderful hospitality. We are also grateful to all the organizations who have made the launching of the International Orthodox Theological Association possible.

We chose the acronym "IOTA" for our association for two main reasons. First, because *iota* is the smallest letter of the Greek alphabet. As scholars and professionals, we wish to contribute our *iota* to the life of the Church and to do so with due humility. Our second reason for choosing our acronym is because *iota* is the first letter of the word "Jesus" in Greek. When we think about leadership, we turn to the One who *came not to be served but to serve* (Mk 10:45). I want to take this opportunity to thank the Board, the Advisory Council members, the Group Chairs, and the steering committee members for generously offering their time and expertise. IOTA will flourish as long as we can be assured of your unfailing support and your servant leadership.

IOTA will succeed as long as Jesus Christ remains the foundation of our work. Jesus Christ as he is proclaimed in the scriptures and confessed in the creeds, Jesus Christ whom we have put on in baptism and whose Body and Blood we receive in the Eucharist, Jesus Christ who as the eternal Logos is the beginning and the end of all things. According to the teaching of St. Maximus the Confessor, "from all eternity, He [the Logos] contained within Himself

the preexisting *logoi* of created beings. When, in His goodwill, He formed out of nothing the substance of the visible and invisible worlds, He did so on the basis of these *logoi*." Since IOTA's foundation is Christ, the twenty-five groups that represent different knowledge domains within IOTA have to be rooted in the *logoi* that derive from the Logos. The unity that obtains between the Logos and the *logoi* has to be reflected in IOTA's focus on the exchange and integration of knowledge.

The adjective "theological" in the name of our association indicates that the knowledge of God grounds, unifies, and completes all forms of knowledge. We see theology as unifying other knowledge domains rather than excluding them. This is why IOTA is not a society exclusively or even primarily for theologians. Rather, we are open to scholars from all disciplines and to professionals from all works of life, who are interested in an international exchange of knowledge within the context of the Orthodox tradition. At this gathering and future conferences, we welcome natural scientists, political scientists, historians, philosophers, artists, lawyers, medical doctors, and other professionals in our midst. Your joint expertise will enable IOTA to tackle the most difficult problems of our time.

Because of its international scope, I prefer to think of IOTA as the Orthodox Republic of Letters. Our Republic is unusual. It needs no army to defend itself. Rather, our main weapons are competence and persuasion. Our treasury reserve is not money, but the deposit of faith. Unlike the empires of this world, we are not interested in territorial expansion. Rather, our goal is to expand our knowledge base in order to contribute to the Church's mission of spreading the faith. Unlike the nation-states, we have no national interests to protect. We are an international society that affirms healthy expressions of patriotism. At the same time, IOTA condemns any manipulation of the Gospel in service of nationalism. It is important that we maintain proper balance at our gatherings so that no one cultural expression of Orthodoxy overshadows the rest.

In our Church and in the world we often find tensions and divisions. It is no secret that the tensions between various local Orthodox Churches often overshadow pan-Orthodox gatherings. Our jurisdictional quarrels have turned us inward; they have drained our financial resources; they have distorted our spiritual compass

and have diminished the potential of the Church's salvific mission. At times, these disputes have tragically escalated to the point of the breaking of communion between the local Churches.

Could IOTA provide a new environment as unencumbered by geopolitics as is possible in this fallen world? Would IOTA prove resilient to the temptations of factionalism? Would IOTA simply end up mirroring our ecclesial dysfunctions?

Dear friends, we have been scattered and isolated for too long. This scattering and isolation has much to do with our colonial and totalitarian past. As we continue to recover from this past, we can no longer afford to recite the same excuse. Instead, we need to make an ascetic and spiritual effort to gather our intellectual resources in order to respond to the challenges of our time.

Dear friends, your response to our Call for Papers has been most inspiring. As a result, over three hundred [final count??] papers will be presented at this conference. This is an unprecedented scholarly achievement in the history of modern Orthodoxy. Your participation is a sign that the conciliar spirit is afoot. Your robust intellectual output is an indication of Orthodoxy's coming of age. Your presence is an expression of our common desire for pan-Orthodox unity.

As a pan-Orthodox network, IOTA wishes to work constructively with the leadership of all local Churches. Indeed, our cooperation with the archdiocese and the city authorities of Iasi has been immensely productive. We are also blessed by the presence of several bishops, including today's keynote speaker, metropolitan Kallistos (Ware).

Our gathering is a microcosm of world Orthodoxy since the members of most local Orthodox Churches are present here, in Iasi. The conference participants hail from 35 countries. You have traveled from places as distant as Brazil, Kenya, and New Zealand. A student from New Zealand, Marina Pasichnik wrote to me in her email: "I am grateful for the opportunity to join IOTA, especially because most of the authors on my reading list will be at your conference!" Well, we hope that Maria and other emergent scholars like her come away inspired and nourished. With the strong support of well-established academics, IOTA is poised to become the gold standard of Orthodox scholarship worldwide.

In this spirit, we welcome all participants with open arms and especially those whose voices have not always been able to reach

an international audience. This includes particularly our colleagues from Africa, Asia, and the Middle East.

IOTA is also committed to encouraging the participation of female scholars and professionals. Women have a distinct calling in the life of the Church; authentic conciliarity requires their input. IOTA will always be a place where their gifts are acknowledged and their leadership is valued.

We also welcome, as affiliate members, our Oriental Orthodox and other Christian friends. Whether you are giving papers, serving as Ecumenical Observers, or simply attending the conference – your presence and input are deeply valued. We, Orthodox, tend to spend too much time in splendid isolation. It is important that we follow the call of the Holy and Great Council of Crete to engage and learn from other Christians. May IOTA's conferences offer many opportunities for our mutual enrichment.

The Council of Crete has demonstrated that pan-Orthodox gatherings are possible in our time. It is also no secret that the Council has opened up some old wounds that continue to require healing. As a lay-driven organization, IOTA seeks to give a concrete experience of "conciliarity from below." At the Council of Crete, His Holiness Patriarch Daniel of the Romanian Orthodox Church expressed a hope that pan-Orthodox councils would be convened more regularly in the future. IOTA is prepared to put its growing knowledge network at the disposal of a future council. For example, IOTA could channel the input of the seminaries and other Orthodox institutions into the pre-conciliar deliberations. In addition, IOTA could prove vital for assuring lay participation in a future council. Along these lines, IOTA welcomes cooperation with the pre-conciliar commissions and with the Orthodox episcopate. To be clear, IOTA does not privilege the leadership of any one particular local Church and seeks to work constructively with all.

Friends, we are only at the beginning of our journey. Our working plan is to organize the mega-conferences every four years, a bit like the Olympic Games. Because we value cooperation over competition, you might call it an Olympics at which everybody has a chance to win. We hope that IOTA becomes a winning proposition for all of you. Please pray that our work over these upcoming days is pleasing to God.

Thank you for your attention and God bless you.